

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 18 Maji, 1771.

Fortsättning af N:o 19.

Jag gick til Sans Souci, som är beläget et litet stycke utom Brandenburger Thor. Man passerar ane Egyptiska Obeliscer med sina hieroglypher utsirade, hvilka woro de största i sitt Slag, som jag sedt. Deras högd och dyrbarhet fräppar; men skulle man intet kunna säga, at de äro deplacerade där de nu finnas stående.

Man träffar aldrasförst det lilla Palais, som utgör Konungens Bilder-Gallerie, och stapar en från Slottet aldeles fränskild bygnad. Den är först efter friget upbyggd, och talar, äfwen som alt annat, om sin store Herre och Uppfinnare. Jag war lyckelig at straxt träffa Herr Brandenburger, Castellanen af detta Palais, som med all höflighet förde mig därin. Swad för en surprice, at finna hela detta huset oölenast utgård en sal, med et litet Cabinet i fonden. En cupid, med en röunda midt i rummet, tiller samlingarna af Italienska och Nederländska målerier ifrån hvarandra.

bra. Cabinettet upvisar de Fransöfka stycken. Desse i almånhet innefattade i kostbara förgylta ramar, äro med högsta smak och connoissance placerade.

Uf Italienska Scholan finner man här dyrbara stycken af Vinci, Raphael, d'Urbini, Sarte, Rodain, Correge, Rossio, Cagliari, Annibal, Carraoti, med flera. Uf den Nederländska flera Rubens, Breugel, Ant. van Dyck, Ferd. Bol. Rembr. van Ryn, Lieven, Teniers, Dow, Glink, Diepenbeck, Schalcken, med flere.

I Franska Cabinettet äro kostbara stycken af Pourssin, le Sueur, Boullogne, la Fosse och Lanceret. Uf de Italienska stycken draga allas ögon Titians Danae, och Raphaels loth med des dötrar. Uf Nederländske Rubens Susanna och Rembrents Moses, i den stålning, då han slog sönder sten-taforna. Ibland de Fransöfka stannar man med stål längst wid la Fosses Diana: alt är prägtigt och obeskrifveligt.

Den som intet någorlunda känner de stycken förut, som här förvaras, profiterar litet af at se dem med et hastigt öga: i synnerhet, som Herr Castellanen icke gifwer sig minsta möda med, at göra någon beskrifning för de ditskommande nyfikne åskådare. Hans Majestät wet hwad han eger i denna stona samling, och underlåter därför icke, at, åtminstone en gång hwar dag, roa sig med at bese sina målningar.

Jag kom härifrån in uti Sans Souci-Trädgården: jag tror selskpa Versailles-Parken, eller
 kånste

kanste något mera. Den blandning som herrskar öfver allt, är obestriwelig. Allt hwad man kan säga, är, at man ser, utan at ögat måttas. Konsten, som här är använd, förtjusar ej så mycket, som den smak och ordning, hwilken öfver allt möter.

Trågårdens utgöres af flera Terrasser, som, igenom de höga trappor, leda up til Slottet. Öfver allt lysa de dyrbaraste Decorationer, hwaras statuer, grupper, m. m. finnas i myckenhet. Pigall, en den berömdaste Sculpteur i Paris, har gjordt de flesta af de nyaste grupper, och Adams de äldre. På öfversta Terrassen garneras amphitheatren, som omgifwer Slottet, med de skönaste antiqua Byster af ärfillige Romerske Kejsare, såsom Galba, Domitianus, Vitellius, Vespasianus m. m., och det är i synnerhet denna platsen, som commenderar en guddomelig vue af en den största widd man kan finna; ty Sans Souci är egenteligen beläget på et berg, som har inga andra omliggande.

Andra sidan af det lilla, och af en wåning bestående Slott, har en liten uphögd Borg-gård, omgifwen af en Piazza eller Colonnade i amphitheatralisk form, med et förgylt staket-werk för stora trappan. Där strort utanföre möter en fruktbarande åker, och et fält, som flutar sig i en Fog-bewuren kulle, hwaräst Kungen låtet bygga en Ruin af Romersk architecture, som från Slottet gör en den skönaste utsigt, man wil önska sig. Allt är champetert, allt noga i afstaget, at göra denna platsen til en angenäm retraite och solitude.

Slottet har icke många eller stora apartements, De äro icke heller med onyttigt prål belastade. Et litet galerie, en sal a manger, en de la musique, en säng-kamare, et cabinet och Bibliothequet äro alla de rum Monarquen sjelf nyttjar: de öfriga äro för Prinsarne, andra Stora och Betjeningen, hvilken, då Konungen här wistas, utgör et ganska litet antal. H. Maj:et har nästan så til sägandes ej mer än en man, som i alt måste betjena Honom, det är en Kamar-Husar, som tillika är hans Kamar-tjenare, Hand-Secreterare, Skattmästare och alt i allom, för hvilken tjenst han har endast 10 Dal. i Månaden, men den fågnad därjämte, at ögonstänligen för andre ego sin Herres beständiga nåd och gunst.

Äf Konungens rum fan jag intet märkeligare än Bibliothequet, som intager hela rundelen til höger, när man kommer ifrån trågården: det är icke stort och widlyftigt men rikt, utwaldt, och nått rättadt. Repositorierne äro med spegel-glas och mycken förgulning utsirade och böckerna nästan i et slags band, nämligen rödt läder med nog mycket guld. Wid Konungens soffas står en pulpet, hwarpå Han har boken lagd, då Han läser; men gemenligen plår Kungens Lecteur M. le Cat läsa för Herren. Jag hwarken kan eller har nödigt specificera denna förträffliga Bocksamling: det är nog at man här finner de förnämsta och dyraste verk i alla wetenskaper, och ingen bok af ståt, icke en gång drägeligt renommee.

Göteborgske Wexel-Coursen.

Den 11 och 15 Maji.

Lond.	- - - -	63 $\frac{1}{2}$	- -	D. R:mt.
Amst.	58 $\frac{1}{2}$	- -	58 $\frac{1}{2}$ à 59	M. R:mt.
Hamb.	62 $\frac{1}{2}$	- -	62 $\frac{1}{2}$	M. R:mt.

Stifts Nyheter.

Den 29 April nästl. blefwo följande til det hel. Prädiko-ämbetet härstädes inwägde.

Vice Collega wid Halmstads Schola, Jacob Falk, kallad af Kyrkoherden darsammastädes, Herr Gudm. Djuberg.

Studenten Elisäus Winding, kallad til Consistorii och Stifters tjenst.

Stud. And. Ohlich, kallad af Kyrkoherden i Hwalinge, Herr Frans G. Ohlich.

Stud. Homer Brunius, kallad af Enke-Bishopinnan, Wälborna Fru Marg. Wallenstråle.

Stud. Hans Pet. Schonberg, kallad af Kyrkoherden Herr Arb. Lindqwist i Kännestof.

Stud. Pet. S. Wennersten, kallad af Kyrkoherden i Konael, Herr Fab. Hilleström.

Stud. Jan Forsellus, kallad af Kyrkoherden i Mjöbäck, Herr Anders Forsellus.

Stud. Emanuel Häger, kallad af Lagmanskan, Wälb. Fru Friherrinnan Ollonberg, född Silfwerschjöld.

Den 5 i denna månad blef Prosten och Kyrkoherden i Fjärås, Herr Carl Hummel, af Högwör.

wörbige Herr Doct. och Biskopen Lamberg we-
derbörligen i sit ämbete instald. Wid samma til-
fälle hölt Herr Doct. och Biskopen med Fjärås
och Förlanda Församlingar ordentelig Biscitation.

Den 12 Junii nästk. ärnar Högw. Dom. Ca-
pitlet härstädes uprätta Förslager til Ofume, Tos-
sene och Hunneståds Pastorater, samt Sacella-
niet i Bro.

Sedan Herr Mag. Carl Revigin, den 27 i
förliden månad, på den större Kongl. Gymnasii
Lärosalen, präsiderat för Laholmska Rectoratet,
har Fullmagt på nämnda Rectorat blifwet för
honom utfärdad.

Kundgörelser.

At den för sina förrätningar i Medel-hafwet
såsom Skeppare; men nu såsom Handelsman i
Uddewalla kände, Herr Anders Knape Hansson,
hast beqårrelse til Herrar Swen och Olof Olofs-
söner Bagges egendom, och utwertat qwarstad
på Fregat-skeppet Concordia med innehafwande
ladning, har man af sista Spionen eller N:o 19
erfaret; hwarföre man nu til Handlandes under-
rättelse får meddela den gen-kundgörelse, at, sedan
Herrar Bagge i taka händer deponerat 1532 D.
Smt, som allenast löst, Råmnars-Rätten i Ud-
dewalla, efter handgripelig öfvertuagelse pålagt
dem, at i Rättegångs kostnader gälta; så har
Konungens Höga Befallningshafwande, genom
Utslag af den 14 nästwekne, den på bemålte Skepp
och

och labning utverkade qvarstad, rättvisligen up-
häfwet, så at Cyaren nu fritt får disponera den-
na sin egendom.

Från landet är för kort sedan, til en Man här
i staden i Commission inlemnadt et Capital af
två tusende Dal. S:mt, mot guld och silfver-
pant, at til säker Man utlånas mot ränta: per-
sonen nämner jag munteligen.

Något litet parti extra god Ängelst sådes-hafra,
hwaraf prof här på Tryckeriet upvises, är til köps
på et ställe, som nämnes af mig.

Til hyra utbjudes, på längre eller kortare tid,
en byggnad, bestående af 2ne kamrar, en sal, kök,
stuga, wisterhus, källare, brugghus och wind, be-
lägen en half mil från Görheborg. Med egaren
Anders Lundberg, boende på norra Bleket, kan
om hyres-summan accorderas.

Årabästa sorter af jord-gubbestånd finnas på
et ställe, som nämnes på Tryckeriet, til billigt
pris.

Tre par wälgjorda järn-beflagna färre- eller
chaise-hjul, med swarfwada nat, äro insatta til
salu hos Herr Zimmerhult.

Godt distilerat enbärs-brännewin finnes nu
åter sårdigt och til köps på förr uti Nyheterna
kundgjorda stället, hos Madame Grönberg uti
Enerotiska huset på östra Hamnegatan.

En wagnbod och stall med hörenne, som ge-
nast kunna hyras, äro lediga hos Wördelmakaren
Faust på Kyrkogatan.

En- och tvåsitsige Chaisar, Mans- och Fruntimmers- samt pack- och kårre-sadlar, af årtilliga slag: någre slags selar, koffertar, canapeer, stoppade sof- och ordinaire stolar, wårje- och hirsfångare-gehäng, tasse-böcker, puder-pungar, tapp-säckar, läder-åmbar, med mera, finnas til köps hos Herr Joh. Fock.

Uti et hus på stora Hamne-gatan, på et rum uti öfra wåningen, äro för 14 dagar sedan borttagna en Swenskt och en Tyskt Psalmbok: den förra uti 2ue band med inarmor-perm, och den senare uti et band med ljusbrun perm, förghld omkrefna, samt båda med förghlda ryggar: en Fransöskt och Swenskt Grammaire med Cardus-paper om permen, samt en Engelskt bok med ljus läder-perm, Thome Jones kallad, tillika med 3ue enkla coffe grep-koppar: 2ho som detta tillåtta Passar, och på Tryckeriet angifwer, har at undfå hederlig wedergållning.

Til owanligt låga priser finnas nyligen inbundna böcker, enligt Friska förteckningar hos Bokbindare-Aldermannen Lundberg. Härbland finnas för en Swenskt Jurist oumgångelige piecer.

Förleden Onsdags, är en nyckel på Rysfogatan upptagen, widare underrättelse sås på Tryckeriet.

Otteonde arket af Suspiciations-målet, blir i eftermiddag sårbdigt, och kostar 4 bre S:mt.